

Інститут філології відсвяткував міжнародний день перекладача

30 вересня 2011 року кафедра теорії та практики перекладу з англійської мови Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка провела презентацію перекладознавчих новинок до святкування

Міжнародного дня перекладача. На зустрічі-презентації були присутні студенти старших курсів спеціальності «переклад».

Уже стало доброю традицією святкування Дня перекладача в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка в Інституті філології, що не випадково, адже саме наш інститут є центром обміну міжнародним досвідом. Кваліфіковані фахівці з перекладу, працівники Інституту філології забезпечують гідне представлення України у світі.

На урочистому заході було презентовано двоє цінних видань: новий випуск харківського альманаху «Протей» (Вид-во «Акта») та книга «Статті. Публікації. Спогади про Михайла Москаленка» (вид-во «Основи»). У роботі презентації взяли участь понад 40 науковців-перекладачів із різних міст України. Багато хто з них відвідує наукові заходи кафедр Інституту філології уже не вперше – науковців приваблює високий науковий рівень конференцій, якісна організація, традиційна гостинність, а також можливість поспілкуватися з авторитетними вченими.

Цього року урочисту презентацію, присвячену святкуванню Міжнародного дня перекладача, відвідали такі відомі люди, як Максим Віталійович Стріха (доктор фізико-математичних наук, завідувач кафедри

перекладу Київського університету імені Бориса Грінченка, віце-президент Асоціації українських письменників), Ольга Страшенко (письменниця, перекладачка, секретар відділення гумористів у Спільці письменників України), Олена Бросаліна (літературний псевдонім: Олена О'Лір – перекладачка, кандидат філологічних наук, доцент Національної академії мистецтв України), Ілько Вакулович Корунець (перекладач і перекладознавець, професор Національного Лінгвістичного університету), Микола Гнатович Лабінський (український театрознавець, член

Національної спілки письменників України),
Валентина

Володимирівна Кирилова (директор видавництва «Основи»), Всеволод Іванович Ткаченко (голова Творчого об'єднання перекладачів Київської організації Національної спілки перекладачів України, лауреат Міжнародної французько-української премії імені М. Зерова), Іван Федорович Драч (український поет, перекладач, кіносценарист, драматург, державний і громадський діяч), Олег Іванович Микитенко (шеф-редактор журналу іноземної літератури «Всесвіт»), Андрій Григорович

Кочур (директор Літературного музею Григорія Кочура, Заслужений працівник культури України) з дружиною Марією Леонідівною Кочур, Галина Василівна Федорець (директор харківського видавництва «Акта»), також були присутні такі викладачі Інституту філології, як Олександр Іванович Чередниченко (мовознавець і перекладач, доктор філологічних наук, професор кафедри теорії і практики перекладу з романських мов), Віталій Дмитрович Радчук (перекладознавець, кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови), Наталя Миколаївна Антонюк (усний перекладач, кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови) та інші.

Головувала на зібранні завідувач кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови Лада Володимирівна

Коломієць (перекладознавець, літературознавець, перекладач, доктор філологічних наук).

Презентацію альманаху «Протей» вів кандидат філологічних наук, доцент Харківського Національного університету імені В.Н. Каразіна Олександр Кальниченко, який у своєму вступному слові порушив проблему перекладу в сьогоденні. Це питання є вкрай актуальним, оскільки до 1991 року Україна не мала школи наукового перекладу. Сьогодні переклад, на думку Олександра Кальниченка, це об'єднувальна ланка суспільства. Наукова, естетична інформація краще сприймається рідною мовою, тому перекладацька справа надзвичайно важлива для високоінтелектуальної цивілізації.

Першою до слова було запрошено директора харківського видавництва «Акта» – Галину Василівну Федорець, яка презентувала альманах «Протей», що виходитиме тричі на рік. Вона сповістила про зміну назви альманаху на «Хист і глузд: теорія і практика перекладу» і закликала всіх висловлювати свої думки з приводу доречності та влучності нової назви. У першому випуску альманаху вміщено нові переклади художніх та науково-гуманітарних творів різних жанрів, висвітлено розвиток перекладознавства, розглянуто питання теорії та історії перекладу і перекладацької думки.

Максим Стріха висловився про важливість цього альманаху, який має посісти значне місце у книжковому просторі, щоб ним «цікавилися не лише самі перекладачі, а й інтелігенція з широким гуманітарним зацікавленням».

Олена О'Лір розповіла про вміщені в альманасі поезії видатного перекладознавця і поета-перекладача Віктора Коптілова.

Ілько Корунець поділився спогадами про незабутнього Миколу Лукаша, документально-хронікальна лірика якого також увійшла до альманаху.

Ольга Страшенко, чії переклади з греки та латини теж знайшли місце в альманасі, зачитала уривок з циклу Овідія «Зима в Скіфії», перекладений українською мовою.

Лада Коломієць розповіла про опрацьовану нею бібліографію художніх перекладів 1920-30-х років, укладену в чорновому варіанті Михайлом Москаленком, яка лягла в основу оглядової статті про український художній переклад міжвоєнного двадцятиліття, опубліковану в альманасі.

Тож цілком логічно й гармонійно далі на зібранні було презентовано книгу «Статті. Публікації. Спогади про Михайла Москаленка» видавництва «Основа». Це посмертний збірник літературознавчих і публіцистичних праць надзвичайно скромного, але видатного українського перекладача, історика і теоретика перекладу, який перекладав з французької, іспанської, англійської, польської, давньоруської та давньоукраїнської мов.

Цікавими спогадами про енциклопедиста Михайла Никоновича Москаленка поділився Іван Федорович Драч, який надзвичайно поважав цю геніальну особистість, до якої радянська влада ставилась вельми насторожено й недоброзичливо.

Взяв слово і Олександр Іванович Чередниченко, який згадував Михайла Москаленка як напрочуд скромну людину, яка не любила займатися самовихвалянням.

Перед учасниками й гостями урочистого зібрання виступила й директор видавництва «Основи» Валентина Кирилова, яка подякувавши спонсорам за допомогу у виданні книжки, охарактеризувала Михайла Москаленка як «людину, яка знаючи так багато, не була багатослівною», і наголосила, що вважала за свій обов'язок гідно вшанувати пам'ять цього рідкісного ерудита.

Максим Стріха знову взяв слово, щоб нагадати присутнім про високу естетичну вартість поетичних перекладів Михайла Москаленка і його неоціненний внесок в історіографію українського художнього перекладу.

Марія Кочур говорила про інтелектуально-духовну близькість Михайла Москаленка до покоління неокласиків і школи Григорія Порфіровича Кочура.

Микола Гнатович Лабінський, упорядник книги про Михайла Москаленка, виступив із заключним словом. Його промова була просякнута гордістю за одного із найкращих українських перекладачів, редактора відділу критики та літературознавства журналу “Всесвіт”, глибокого знавця і дослідника історії українського перекладу, якого, на жаль, втратила Україна, але пам'ять про перекладача і видавця українською мовою творів В. Гюго, Ш. Бодлера, С. Маларме, А. Рембо, Сен-Джон Перса, П. Елюара, П. Еммануеля, Ф. Гарсія Лорки, Т.С. Еліота, П. Неруди, Ю. Тувіма, А. Ахматової та інших поетів, і в цьому з Миколою Гнатовичем були згодні всі, залишиться навіки в серцях його сім'ї, друзів і колег. До речі, на презентації був присутній і рідний брат Михайла Никоновича – викладач

Національного університету «КПІ» Юрій Никонович Мискаленко.

Насамкінець шеф-редактор журналу «Всесвіт» і близький друг Михайла Москаленка Олег Іванович Микитенко висловив побажання і сподівання провести ширшу презентацію книжки спогадів про видатного перекладача, здійснити окреме видання його «Нарисів з історії українського перекладу» й у перспективі провести круглий стіл чи окрему секцію у рамках всеукраїнської наукової конференції, які були б присвячені творчому доробку Михайла Москаленка, масштаби особистості якого заслуговують на якнайширше вшанування і дослідження.

Текст: Лада Коломієць , Олександра Борейчук

Фото: Валерій Попов